

Ελληνική Δημοκρατία
Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό
Ίδρυμα Ηπείρου

Αναπτυξιακές Γλωσσικές Διαταραχές

Ενότητα 9: Γλωσσικές Διαταραχές σε Παιδιά στο Φάσμα του Αυτισμού

Ευγενία Τόκη

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τμήμα Λογοθεραπείας

Αναπτυξιακές Γλωσσικές Διαταραχές

Ενότητα 9: Γλωσσικές Διαταραχές σε Παιδιά στο Φάσμα του Αυτισμού.

Ευγενία Τόκη

Επίκουρη Καθηγήτρια

Ιωάννινα, 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Ηπείρου**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σκοποί ενότητας

- Τα γλωσσικά χαρακτηριστικά των παιδιών με ΔΑΦ και οι παράγοντες που σχετίζονται με τις γλωσσικές διαταραχές στην ΔΑΦ.
- Αναφορά σε στην σχετική ορολογία και σε κλινικές περιπτώσεις συνοδευόμενες από κλινικές δραστηριότητες για κάθε μελέτη περίπτωσης (case studies) και σε προσεγγίσεις διαχείρισης γλωσσικών διαταραχών στις ΔΑΦ.

Περιεχόμενα ενότητας

- Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού
 - Αίτια Γλωσσικών Διαταραχών στις ΔΑΦ
- Παρεμβάσεις στον Αυτισμό

ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

ανοιτά μαθήματα
opencourses

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (1 από 61)

- Για λόγους που δεν είναι ακόμα εντελώς ξεκάθαροι, αλλά μπορεί να πάει πέρα των βέλτιστων υπηρεσιών πρώιμου εντοπισμού, προγράμματα που παρέχουν υπηρεσίες σε παιδιά με αναπτυξιακές αναπηρίες και τις οικογένειες τους αναφέρουν ότι βλέπουν όλο και περισσότερα παιδιά με σοβαρά προβλήματα στις σχέσεις και στην επικοινωνία (Gillberg, 1990; Greenspan & Wieder, 1999).

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (2 από 61)

- Πολλά από αυτά τα παιδιά παρουσιάζουν μια σειρά από προβλήματα που ονομάζονται διαταραχές του φάσματος του αυτισμού. Άλλα παιδιά έχουν παθήσεις όπως η νευροϊνωμάτωση, το εύθραυστο Χ, ή το εμβρυϊκό αλκοολικό σύνδρομο, τα οποία επηρεάζουν την πνευματική, γλωσσική, κοινωνικοσυναισθηματική και συμπεριφοριστική ανάπτυξη καταλήγοντας σε αυτιστικές συμπεριφορές.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (3 από 61)

- Πολλά παιδιά με αυτές τις παθήσεις παρουσιάζουν μια ποικιλία από άλλες αναπτυξιακές αναπηρίες και διάφορους βαθμούς νοητικής καθυστέρησης. «Η σοβαρότητα και η συχνότητα των συναφών ελλειμμάτων τείνουν να συσχετίζονται με τη σοβαρότητα της νοητικής καθυστέρησης. (Batshaw & Perret, 1992, σελ. 284-285).

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (4 από 61)

- Αποτυχία της κατάλληλης αναγνώρισης και αντιμετώπισης αυτών των προβλημάτων μπορεί να οδηγήσει σε αποτυχημένη αποκατάσταση και μπορεί να αυξήσει τα προβλήματα συμπεριφοράς» (Batshaw & Perret, 1992, σελ. 284-285). Πρόσφατες επιδημιολογικές μελέτες επιβεβαιώνουν ότι ο επιπολασμός του αυτισμού είναι σημαντικά υψηλότερος από αυτόν που υποδηλώνουν πρώιμες μελέτες (Gillberg, 1990).

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (5 από 61)

Χαρακτηριστικά στο φάσμα του αυτισμού.

- Ο αυτισμός είναι μια διαταραχή η οποία είναι παρούσα από την στιγμή της γέννησης ή πολύ νωρίς στην ανάπτυξη που επηρεάζει την επικοινωνία , την κοινωνική αλληλεπίδραση και τη δημιουργία σχέσεων με άλλους. Εντάσσεται στην ομάδα των διαταραχών που μερικές φορές ονομάζονται Διάχυτες Αναπτυξιακές Διαταραχές (PDD) ή Διαταραχές στο Φάσμα του Αυτισμού (ASD).

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (6 από 61)

Διαταραχές στην κοινωνική αλληλεπίδραση:

- Η αποφυγή της επαφή με τους άλλους είναι ίσως το πιο εμφανές χαρακτηριστικό του φάσματος του αυτισμού. Μικρά παιδιά με διαταραχές στο φάσμα του αυτισμού δεν ανταποκρίνονται στους γονείς και στους άλλους φροντιστές.
- Μπορεί να παραμείνουν ανιαροί όταν τους παίρνουν αγκαλιά. (Rutter & Schopler, 1987)

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (7 από 61)

Διαταραχές στην κοινωνική αλληλεπίδραση:

- Επιπροσθέτως παιδιά με αυτισμό αποτυγχάνουν στο να διατηρήσουν βλεμματική επαφή με άλλους. Μερικές φορές φαίνεται σαν να κοιτάνε χωρίς να προσέχουν τον άλλο άνθρωπο. Σπάνια πηγαίνουν σε άλλους για παρηγοριά, επιδιώκουν λίγο έως καθόλου κοινωνική αλληλεπίδραση. (Rutter & Schopler, 1987)

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (8 από 61)

Διαταραχές στην γλώσσα και στην επικοινωνία:

- Παιδιά με διαταραχές στο φάσμα του αυτισμού έχουν σοβαρές διαταραχές στην γλώσσα και στην επικοινωνία. Ένας συγκεκριμένως αριθμός παιδιών με αυτισμό (πάνω από το μισό σύμφωνα με κάποιες εκτιμήσεις) ποτέ δεν αναπτύσσουν λόγο (Tager-Flusberg, Paul & Lord, 2005).

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (9 από 61)

Διαταραχές στην γλώσσα και στην επικοινωνία:

- Οι γλωσσικές και επικοινωνιακές δυσκολίες είναι εμφανής στα περισσότερα μικρά παιδιά με αυτισμό και επιμένουν μέχρι την ενήλικη ζωή, ακόμη και σε ενήλικες με σχετικά καλή ανάπτυξη της γλώσσας (Howlin, 2003).

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (10 από 61)

Περιορισμένο ρεπερτόριο δραστηριοτήτων και ενδιαφερόντων:

- Συχνά τα παιδιά με διαταραχές στο φάσμα του αυτισμού περιγράφονται να παρουσιάζουν ενδιαφέρον στις τελετουργικές συμπεριφορές όπως είναι το στροβίλισμα αντικειμένων, να στριφογυρίζουν τα δάχτυλα μπροστά από το πρόσωπό τους, να χαστουκίζουν το κεφάλι τους, να πεταρίζουν τα χέρια και άλλα παρόμοια.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (11 από 61)

Περιορισμένο ρεπερτόριο δραστηριοτήτων και ενδιαφερόντων:

- Αυτή η συμπεριφορά μπορεί να είναι αυτό-διέγερση. Παιδιά με αυτισμό δεν είναι τα μόνα άτομα με αναπηρίες που εμπλέκονται με τέτοιου είδους συμπεριφορές , αλλά η συμπεριφορά αυτή φαίνεται να είναι συγκεκριμένο χαρακτηριστικό του αυτιστικού φάσματος.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (12 από 61)

Περιορισμένο ρεπερτόριο δραστηριοτήτων και ενδιαφερόντων:

- Επιπροσθέτως τα άτομα με διαταραχές στο φάσμα του αυτισμού συχνά έχουν μια ακαταμάχητη επιθυμία για μονοτονία και ρουτίνα. Μπορεί να θυμώσουν εάν κάτι στο δωμάτιο τους δεν είναι στην θέση του ή αν το συνηθισμένο πρόγραμμά τους έχει διαταραχθεί (Rutter & Schopler, 1987).

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (13 από 61)

- Αυτισμός σημαίνει μια αναπτυσσόμενη αναπηρία που επηρεάζει σημαντικά τη λεκτική και μη λεκτική επικοινωνία, και την κοινωνική αλληλεπίδραση, γενικά είναι εμφανής πριν από την ηλικία των τριών ετών, η οποία επηρεάζει αρνητικά την εκπαιδευτική επίδοση. Τα χαρακτηριστικά του αυτισμού συμπεριλαμβάνουν ανωμαλίες και διαταραχές στην επικοινωνία, αφοσίωση σε επαναλαμβανόμενες και στερεοτυπικές κινήσεις, αντίσταση σε περιβαλλοντικές αλλαγές ή αλλαγές στις καθημερινές συνήθειες, και ασυνήθιστες αποκρίσεις σε αισθητηριακές εμπειρίες. (IDEA, 2004)

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (14 από 61)

- Για παράδειγμα η εμφάνιση του αυτισμού συμβαίνει πριν από την ηλικία των 3 ετών, αλλά το PDD-NOS μπορεί να συμβεί μετά την ηλικία των 3 ετών (Lord & Risi, 2000). Υπάρχει μια συνεχής συζήτηση στην επιστημονική βιβλιογραφία σχετικά με το αν το σύνδρομο Asperger είναι μέρος του φάσματος του αυτισμού ή μια ξεχωριστή διαταραχή. Προς το παρόν το σύνδρομο Asperger θεωρείται από τους περισσότερους επιστήμονες να είναι λιγότερο σοβαρό από τον αυτισμό.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (15 από 61)

- Παλαιότερες θεωρίες για τον αυτισμό επικεντρώνονται στην οικογένεια και στην οικογενειακή επικοινωνία ως η πιθανή αιτία του συνδρόμου.
- Ο Kanner (1943) και αργότερα ο Bettelheim (1967) πρότειναν ότι ο αυτισμός προκαλούνταν από γονείς που ήταν ασυνήθιστα αυστηροί και συναισθηματικά κρύοι. Ο Kanner μίλησε για τους ‘ψυχρούς’ γονείς που αλληλεπιδρούσαν με τα παιδιά τους με έναν ψυχρό υπεροπτικό τρόπο.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (16 από 61)

- Ο λόγος είναι ότι οι ελεγχόμενες μελέτες απέτυχαν να βρουν διαφορές αφενός στα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας των γονέων με παιδιά με αυτισμό και αφετέρου στον τρόπο που σχετίζονται με τα παιδιά τους. (Prior & Werry, 1986). Παρόλα αυτά έχουν βρεθεί κάποιες διαφορές στην αλληλεπίδραση μεταξύ γονέων και των αυτιστικών παιδιών τους, αυτό μπορεί να αποδοθεί στην συμπεριφορά του αυτιστικού παιδιού παρά στην ψυχοπαθολογία των γονέων.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (17 από 61)

- Όλο και περισσότερα στοιχεία δείχνουν ότι μια βιολογική διαταραχή υποκρύπτεται στον αυτισμό. Όμως το συγκεκριμένο βιολογικό πρόβλημα ήταν δύσκολο να εντοπιστεί. Έχει προταθεί για παράδειγμα, ότι βλάβη στο στέλεχος του εγκεφάλου μπορεί να είναι η αιτία από τις διακυμάνσεις στην επεξεργασία των αισθητηριακών πληροφοριών και τις στερεοτυπικές συμπεριφορές που βρέθηκαν στον αυτισμό (Tangay & Edwards, 1982; Piven, et al., 1992).

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (18 από 61)

- Ωστόσο, άλλες μελέτες έχουν αποτύχει να βρουν νευροανατομικές διαφορές σε αυτή τη δομή (Akshoomoff, 2000). Άλλοι έχουν προτείνει ότι η ζημιά στο μεταιχμιακό σύστημα (Bayman & Kember, 1994) ή σε έναν συνδυασμό των φλοιώδεις και υποφλοιώδεις περιοχών (Fein, Pennington, Markowitz, Braverman & Waterhose, 1986) μπορεί να προκαλούν τα συμπτώματα που σχετίζονται με τον αυτισμό.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (19 από 61)

- Οι ερευνητές έχουν επίσης προτείνει ότι οι γενετικοί παράγοντες μπορεί να προκαλέσουν αυτισμό, αν και ο ακριβής τρόπος με τον οποίο οι γενετικές διαταραχές προκαλούν αυτισμό έχει ακόμα καιρό μπροστά της για να προσδιοριστεί. (Folstein & Rosen-Sheidley, 2001)
- Επανεξετάζοντας την έρευνα για τις αιτίες του αυτισμού, ο Folstein και ο Rutter (1988) κατέληξαν σε δυο συμπεράσματα. Πρώτον ότι υπάρχουν πολλές αιτιολογίες (αίτιες) για τον αυτισμό. Δεύτερον οι αιτίες του αυτισμού είναι περισσότερο οργανικές παρά ψυχοκοινωνικές.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (20 από 61)

Γλώσσα και Επικοινωνία:

- Οι ελλείψεις στη γλώσσα και στην επικοινωνία είναι ένας σημαντικός παράγοντας στον αυτισμό και στις διαταραχές του φάσματος του αυτισμού κάποιοι θα μπορούσαν να πουν ότι είναι ο πιο σημαντικός παράγοντας. Οι γλωσσικές και οι επικοινωνιακές δεξιότητες έχουν βρεθεί να είναι ένα εξαιρετικός προγνωστικός παράγοντας της μελλοντικής ανάπτυξης (McEachin, Smith, & Lovaas, 1993).

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (21 από 61)

Γλώσσα και Επικοινωνία:

- Παιδιά με καλύτερες δεξιότητες επικοινωνίας είναι πιο πιθανόν να συμπεριληφθούν με επιτυχώς στα σχολεία και στην κοινωνία και να έχουν καλύτερά συνολικά αποτελέσματα. Όπως επισημάνθηκε νωρίτερα σε αυτή την ενότητα, πολλά παιδιά με αυτισμό δεν αναπτύσσουν καθόλου γλώσσα. Για όσους δεν αναπτύσσουν προφορικό λόγο υπάρχουν σημαντικές καθυστερήσεις στην ανάπτυξη και ένα μοτίβο από σχετικά διατηρημένες ικανότητες και σημαντικά ελλείμματα.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (22 από 61)

Γλώσσα και Επικοινωνία:

- Μια από τις πολλές ερωτήσεις σχετικά με την γλώσσα και την επικοινωνία των ατόμων με αυτισμό είναι εάν έχουν πραγματικά μοναδικά ελλείμματα στην γλώσσα, διαφορετικά ακόμη και από εκείνα τα παιδιά με διαταραχές στην γλώσσα. Θα εξετάσουμε τα αποδεικτικά στοιχεία τα κατά και τα υπέρ το του θέματος 'μοναδικές' διαταραχές της γλώσσας.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (23 από 61)

Ειδικές γλωσσικές διαφορές:

- Δυο ειδικές γλωσσικές διαφορές θεωρούνται από μερικούς να είναι χαρακτηριστικό του αυτισμού : ηχολαλία και αντίστροφη αντωνυμιών. Η ηχολαλία είναι η κυριολεκτική επανάληψη της ομιλίας που παράγεται από άλλους (Prizant & & Duchan, 1981). Η ηχολαλία που συμβαίνει αμέσως (η λίγο μετά) μόλις ένας άνθρωπος μιλήσει λέγεται άμεση ηχολαλία.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (24 από 61)

Ειδικές γλωσσικές διαφορές:

- Η καθυστερημένη ηχολαλία συμπεριλαμβάνει την επανάληψη λέξεων ή φράσεων που μπορεί να έχουν ακούσει μέρες εβδομάδες, η ακόμη και χρόνια πριν. Μερικές φορές τα άτομα με ηχολαλία επαναλαμβάνουν ακριβώς ό τι ακούνε, αλλά συχνά αλλάζουν την δομή της αυθεντικής άρθρωσης. Αυτό ονομάζεται αμβλύνουσα ηχολαλία. (βλ. Πίνακας 1 για παραδείγματα).

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (25 από 61)

Πίνακας 1. Παραδείγματα ηχολαλίας

Άμεση ηχολαλία	Ο δάσκαλος λέει: “Γκλόρια τι έκανες χθες βράδυ;” Απάντηση μαθητή : “τι έκανες χθες βράδυ;”
Αργοπορημένη ηχολαλία	Καθώς δούλευα ήσυχα στο γραφείο το παιδί φωνάζει : “πιο είναι το πρόβλημα με σένα ;δεν μπορείς να το κάνεις αυτό.”
Αμβλύνουσα ηχολαλία	Ο δάσκαλος λέει: “λοιπόν τι έκανες χθες βράδυ;” Απάντηση μαθητή : “βράδυ”

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (26 από 61)

Ειδικές γλωσσικές διαφορές:

- Παρόλο που η ηχολαλία έχει εντοπιστεί ανάμεσα σε πολλά άτομα με αναπηρίες (και ακόμη και σε βασικά στάδια της γλωσσικής ανάπτυξης) τυχαίνει να επιμένουν πολύ περισσότερο μεταξύ των παιδιών με αυτισμό (Cantwill, Baker & Rutter, 1982) και επιμένουν πολύ περισσότερο από ότι στα φυσιολογικά αναπτυσσόμενα παιδιά (Howlin, 1982).

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (27 από 61)

Ειδικές γλωσσικές διαφορές:

- Ωστόσο, καθώς ο Tager-flusberg και οι συνεργάτες (2005) επισήμαναν ότι ή ηχολαλία δεν είναι μοναδική για τον αυτισμό. Παιδιά με άλλες αναπηρίες, συμπεριλαμβανομένων παιδιών που είναι τυφλά και παιδιά με νοητική υστέρηση. Επιπλέον μελέτες έχουν βρει ότι αν και συγκεκριμένος αριθμός παιδιών με αυτισμό χρησιμοποιούν την ηχολαλία πολλά ποτέ δεν χρησιμοποιούν την ηχώ.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (28 από 61)

Ειδικές γλωσσικές διαφορές:

- Η παραδοσιακή άποψη της ηχολαλία δείχνει ότι υπάρχει έλλειψη ικανότητας κατανόησης και είναι μη επικοινωνιακή (Schreibman & Car, 1978). Προγράμματα γλωσσικής κατάρτισης έχουν αποθαρρύνει ενεργά και ακόμη τιμωρούν τη χρήση της ηχολαλίας από τα παιδιά με αυτισμό. Ωστόσο οι απόψεις για την ηχολαλία έχουν αλλάξει.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (29 από 61)

Ειδικές γλωσσικές διαφορές:

- Σήμερα πολλοί πιστεύουν ότι η ηχολαλία στην πραγματικότητα υπηρετεί έναν πολύ σημαντικό επικοινωνιακό ρόλο για τα άτομα με αυτισμό. Οι Barry Prizant (1983) για παράδειγμα εμμένουν στη θέση ότι οι άνθρωποι με αυτισμό μπορεί να χρησιμοποιούν την ηχολαλία με εσκεμμένο τρόπο για να διατηρήσουν την κοινωνική αλληλεπίδραση. Οι Prizant και Duchan (1981) πήγαν τόσο μακριά όσο να οριοθετηθούν επτά επικοινωνιακές λειτουργίες που η ηχολαλία μπορεί να υπηρετεί.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (30 από 61)

Ειδικές γλωσσικές διαφορές:

- Άλλα παιδιά με αναπηρίες, ειδικά παιδιά που είναι τυφλά, μπορεί να μπερδέψουν τον ομιλητή και τον ακροατή και να χρησιμοποιήσουν την λάθος αντωνυμία. Η αντιστροφή των αντωνυμιών φαίνεται να είναι πιο κοινοί στα αυτιστικά παιδιά, ωστόσο. (Lee, Hobson & Chiat, 1994)

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (31 από 61)

Ειδικές γλωσσικές διαφορές:

- **Ηχολαλία.** Δυσκολία στην χρήση των αντωνυμιών μπορεί να είναι αποτέλεσμα της ηχολαλίας (Batarak & Rutter, 1976). Αναφερόμενοι στο προηγούμενο παράδειγμα , που το παιδί λέει «εσύ θέλεις ένα ποτήρι νερό;» Μπορεί να έχει χρησιμοποιηθεί καθυστερημένη ηχολαλία (επαναλαμβάνει μια φράση αυτός-ή που άκουσε προηγούμενος) η χρησιμοποιώντας άμεση ηχολαλία σε απάντηση στο αίτημα ‘θέλεις νερό;’.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (32 από 61)

Ειδικές γλωσσικές διαφορές:

- **Γνωστική ανάπτυξη.** Λέξεις όπως το εγώ και το εσύ είναι δεικτικές μορφές , τα οποία αποτελούν λέξεις που αλλάζουν την αναφορά τους σε σχέση με το πλαίσιο. Μια μπάλα είναι πάντα μια μπάλα αλλά μερικές φορές είμαι εγώ και μερικές φορές είσαι εσύ ανάλογα με το πλαίσιο. Γνωστικά αυτή είναι μια πολύπλοκη έννοια και που μπορεί να είναι πιο δύσκολη στα παιδιά με γνωστικές δυσκολίες. (Tager-Flusberg, 1981)

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (33 από 61)

Ειδικές γλωσσικές διαφορές:

- **Έλλειψη προσοχής.** Οι Oshima-Takane και Benaroya (1980) Έχουν ισχυριστεί ότι παιδιά με αυτισμό έχουν προβλήματα με της αντωνυμίες διότι το παιδί αποτυγχάνει να παρακολουθήσει την χρήση της αντωνυμίας από τους άλλους. Βρήκαν, παρεμπιπτόντως, ότι όταν τα αυτιστικά παιδιά καθοδηγήθηκαν να παρακολουθήσουν ένα ενήλικο μοντέλο, μπορούσαν να μάθουν πώς να χρησιμοποιούν τις αντωνυμίες σωστά.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (34 από 61)

Κατηγορία	Περιγραφή
Με Αλληλεπίδραση	
Ποιος θα πάρει την σειρά για να μιλήσει.	Εκφράσεις που χρησιμοποιούνται ως υλικά πληρώσεως σε μια εναλλακτική λεκτική ανταλλαγή
Δηλωτικός	Εκφράσεις που επισημάνουν αντικείμενα ,ενέργειες ή τοποθεσία
Ναι -απαντήσεις	Εκφράσεις που χρησιμοποιούνται για να δείξουν επιβεβαίωση της προηγούμενης φράσης
Αίτημα	Εκφράσεις που χρησιμοποιούνται για να ζητήσουν αντικείμενα ή άλλες ενέργειες, συνήθως συμπεριλαμβάνει αμβλύνουσα ηχολαλία

Πίνακας 2. Επτά επικοινωνιακές λειτουργίες της άμεσης ηχολαλίας.

Πηγή: υιοθετημένη από τους Prizant & Duchan (1981).

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (35 από 61)

Κατηγορία	Περιγραφή
Χωρίς Αλληλεπίδραση	
Μη συγκεντρωμένος	Εκφράσεις που παράγονται χωρίς προφανή πρόθεση και συχνά σε καταστάσεις υψηλής διέγερσης
Πρόβα/δοκιμή	Εκφράσεις που χρησιμοποιούνται ως βοηθητικό μέσο επεξεργασίας και ακολουθούνται από έκφραση ή δράσης υποδείξεις
Αυτό-ρυθμιστής	Εκφράσεις που υπηρετούν στο να ρυθμίσουν οι ίδιοι την δράση του αντικειμένου, παράγεται σε συγχρονισμό με κινητική δραστηριότητα.

Πίνακας 2. Επτά επικοινωνιακές λειτουργίες της άμεσης ηχολαλίας.
Πηγή: υιοθετημένη από τους Prizant & Duchan (1981). (συνέχεια)

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (36 από 61)

- Ένας ερευνητής που έχει μελετήσει το φαινόμενο της αντιστροφής των αντωνυμιών εκτενώς έχει συμπεράνει ότι είναι ένα αποτέλεσμα συνδυασμών από δυσκολίες, όπου τα άτομα με αυτισμό έχουν με την ιδέα ‘του εαυτού’ συνδυάσει την δυσκολία κατανόησης της μετακίνησης ρόλων των ομιλητών και των ακροατών κατά την ανταλλαγή της ομιλίας. (Tager-Flusberg, Paul, & Lord, 2005)

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (37 από 61)

Πρώιμη γλωσσική και επικοινωνιακή ανάπτυξη:

- Δεν είναι εύκολο να εξετάσεις την πρώιμη γλωσσική και επικοινωνιακή ανάπτυξη ενός παιδιού με αυτισμό γιατί αυτά τα παιδιά είναι συχνά μη αναγνωρισμένα ως αυτιστικά μέχρι την ηλικία των 2 ή 3 ετών. Ωστόσο οι μελέτες που έχουν γίνει προτείνουν ότι κατευθείαν από την αρχή η γλωσσική και επικοινωνιακή ανάπτυξη είναι ένα πρόβλημα για τα παιδιά με αυτισμό.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (38 από 61)

Πρώιμη γλωσσική και επικοινωνιακή ανάπτυξη:

- Για παράδειγμα κάποιες μελέτες είναι σε θέση να αναλύσουν οικογενειακά βίντεο από βρέφη που αργότερα διαγνώστηκαν με αυτισμό. Αυτές οι μελέτες βρήκαν διαφορές στην ανάπτυξη της επικοινωνίας από τα πρώτα γενέθλια (Osterling & Dawson, 1994). Όταν συγκρίνονται με παιδιά με νοητική υστέρηση, ο ενός έτους παιδί με αυτισμό ανταποκρίνονταν λιγότερο στα ονόματα του και δεν κοιτούσε του άλλους και πολύ.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (39 από 61)

Πρώιμη γλωσσική και επικοινωνιακή ανάπτυξη:

- Αυτή η αλληλεπίδραση στήνει τα θεμέλια για την ανάπτυξη της επικοινωνίας και τελικά για την γλωσσά. Αλλά τα παιδιά με αυτισμό έχει βρεθεί να έχουν σημαντικά ελλείμματα στην κοινή προσοχή. (Kasari, Freeman, Paparella, 2001) Δηλαδή ότι είναι λιγότερο πιθανόν σε σχέση με τα τυπικά αναπτυσσόμενα παιδιά να μοιραστούν την προσοχή τους με ένα φροντιστή πάνω από ένα αντικείμενο ή δραστηριότητα.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (40 από 61)

Πρώιμη γλωσσική και επικοινωνιακή ανάπτυξη:

- Επιπροσθέτως, μικρά παιδιά με αυτισμό χρησιμοποιούν λιγότερα φωνήματα και λιγότερες μη λεκτικές χειρονομίες από ότι τα παιδιά με γλωσσικές διαταραχές και νοητική υστέρηση , η τα τυπικά αναπτυσσόμενα παιδιά (Wetherby, Prizantm Schyler, 2000). Ξεκάθαρα και οι τα δυο αυτά ελλείμματα πλαισιώνουν παιδιά με αυτισμό με σημαντικό ρίσκο για ελλείμματα στην γλώσσα και στην επικοινωνία.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (41 από 61)

Πρώιμη γλωσσική και επικοινωνιακή ανάπτυξη:

- Δεν φαίνεται να υπάρχει καμία σχέση μεταξύ αυτού του τύπου οπισθοδρόμησης και μετά των αποτελεσμάτων της γλώσσας. (Tager-Flysborg, Paul, Lord, 2005). Δηλαδή αυτά τα παιδιά δεν διατρέχουν περισσότερο η λιγότερο κίνδυνο για σοβαρές γλωσσικές και επικοινωνιακές δυσκολίες από ότι τα άλλα παιδιά με αυτισμό.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (42 από 61)

Φωνολογία:

- Μελέτες για την παραγωγή της ομιλίας σε παιδιά με αυτισμό έχουν βρει ότι σε αυτά τα παιδιά που αναπτύσσουν ομιλία, η ανάπτυξη των φωνολογικών κανόνων ακολουθούν την ίδια διαδρομή που βρίσκεται στα φυσιολογικά αναπτυσσόμενα παιδιά, αλλά με καθυστέρηση. Η ομιλία στα περισσότερα παιδιά με ΔΑΦ είναι κατανοητή και μπορεί ακόμη και να είναι πιο προηγμένη από ό, τι στους τυπικά αναπτυσσόμενους συνομήλικους (Kjelgaard & Tager-Flushberg, 2001).

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (43 από 61)

Φωνολογία:

- Στην μελέτη τους για τα ‘υψηλής λειτουργικότητας’ αυτιστικά και τους εφήβους και ενηλίκους με σύνδρομο Asperger, ο Shriberg et al. (2001) βρήκαν ότι περισσότερο από το ένα τρίτο από εκείνους που συμμετείχαν στην μελέτη συνέχισαν να έχουν μερικά λάθη στην ομιλία. (σε σύγκριση με το 1 % του γενικού πληθυσμού)

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (44 από 61)

Φωνολογία:

- Η μελέτη από τον Shriberg et al. (2001) επιβεβαίωσε αυτά τα ευρήματα μεταξύ των ομάδων 'υψηλής λειτουργικότητας' αυτιστικών και αυτών με σύνδρομο Asperger. Αυτοί οι ερευνητές βρήκαν ότι ένας σημαντικός αριθμός από τους συμμετέχοντες στην μελέτη τους (30 με 40%) είχαν δυσκολίες με χαρακτηριστικά όπως την διατύπωση, το άγχος και την φωνητική διαμόρφωση.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (45 από 61)

Μορφολογία & Σύνταξη:

- Για παράδειγμα όταν οι Bartolucci, Pierce και Streiner (1980) σύγκριναν την χρήση των φωνημάτων από παιδιά με αυτισμό, με νοητική υστέρηση και φυσιολογικά αναπτυσσόμενα παιδιά, βρήκαν ότι τα παιδιά με νοητική υστέρηση και αυτά με αυτισμό κατάκτησαν τα φωνήματα με διαφορετική σειρά από ότι έκανα τα παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (46 από 61)

Μορφολογία & Σύνταξη:

- Επιπλέον υπήρχε μια καθυστέρηση στην ανάπτυξη της χρήσης των μορφημάτων και στις δύο ομάδες των παιδιών με αναπηρίες. Ο Bartolucci και οι συνεργάτες του (1980) πρότειναν ότι τα προβλήματα που αναφέρθηκαν προηγουμένως ότι τα παιδιά με αυτισμό έχουν με τις αντωνυμίες(όπου αλλάζουν την σημασία με το πλαίσιο) μπορεί να εξηγήσει μερικές από τις διαφορές στην μορφολογική ανάπτυξη.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (47 από 61)

Μορφολογία & Σύνταξη:

- Μελέτες που αφορούν την ανάπτυξη της σύνταξης σε παιδιά με διαταραχές στο φάσμα του αυτισμού, ειδικότερα αυτά με αυτισμό, έχει γενικά βρεθεί ότι αν και υπάρχουν σοβαρές καθυστερήσεις, η ανάπτυξη ακολουθεί ένα φυσιολογικό μονοπάτι. (Tager-Flusberg, Paul, Lord, 2005). Για παράδειγμα ο Tager-Flusberg και et al., (1990) σύγκριναν την γλωσσική ανάπτυξη μιας ομάδας παιδιών με αυτισμό με τα παιδιά με σύνδρομο Down.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (48 από 61)

Μορφολογία & Σύνταξη:

- Ωστόσο αυτό δεν ίσχυε για ένα από τα παιδιά. Επιπροσθέτως, Tager-Flusberg και οι συνεργάτες του ανέφεραν ότι η ανάπτυξη της σύνταξης στα παιδιά με αυτισμό ακολουθούσε μια πορεία παρόμοια με αυτή των φυσιολογικά αναπτυσσόμενων παιδιών και αυτών με σύνδρομο Down, αν και στα παιδιά με αυτισμό φαίνεται να ισοπεδώνει την ανάπτυξή τους σε υψηλότερα στάδια του μέσου μήκους έκφρασης.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (49 από 61)

Μορφολογία & Σύνταξη:

- Ο Bartal, Rutter, και ο Cox (1975) σύγκριναν την ανάπτυξη του συντακτικού σε παιδιά με αυτισμό και με δυσφρασία (μια ειδική γλωσσική διαταραχή) βρήκαν ότι παρόλο τα παιδιά ήταν παρόμοια στο μέσο μήκος της έκφρασης, τα παιδιά με αυτισμό πραγματοποίησαν σε πολύ μικρό βαθμό στα τεστ για την κατανόηση της γλώσσας.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (50 από 61)

Μορφολογία & Σύνταξη:

- Για περισσότερες πληροφορίες ακολουθήστε την μελέτη, Cantwell, Baker, και Rutter (1978) που ανέλυσαν τα δείγματα ηχογραφημένης γλώσσας από μερικά παιδιά από την αυθεντική μελέτη. Βρήκαν ότι οι δυο ομάδες ήταν αρκετά παρόμοιες και στην χρήση των μορφολογικών κανόνων και στην ανάπτυξη των συντακτικών κανόνων. Εκεί που οι διαφορές βρέθηκαν είναι στην χρήση της γλώσσας σε κοινωνικές καταστάσεις.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (51 από 61)

Μορφολογία & Σύνταξη:

- Η Landa και ο Goldberg (2005) σύγκριναν τη μορφολογική και συντακτική ανάπτυξη από 'υψηλής λειτουργικότητας' αυτιστικά παιδιά ηλικίας 7 με 17 ετών με μια ομάδα φυσιολογικά αναπτυσσόμενων παιδιών ισάξια στη ηλικία και στο βαθμολογία του IQ. Οι γλωσσικές ικανότητες των παιδιών ήταν παρόμοιες στον αριθμό των μετρήσεων, αλλά τα παιδιά με αυτισμό είχαν πιο χαμηλές επιδόσεις σε ένα τεστ γραμματικής έκφρασης και κατανόησης των σχημάτων του λόγου.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (52 από 61)

Σημασιολογία:

- Αληθεύει ότι με τις περισσότερες πτυχές της γλώσσας των ατόμων με διαταραχές στο φάσμα του αυτισμού έχουν ένα μπερδεμένο μοτίβο των δυνατών και αδύνατων σημείων στη σημασιολογία. Οι Baltaxe και Simmons (1975) αναφέρθηκαν σε μια σειρά από μελέτες στην γλώσσα των υψηλής λειτουργικότητας εφήβων με αυτισμό.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (53 από 61)

Σημασιολογία:

- Βρήκαν ότι αυτοί οι έφηβοι με αυτισμό, αντίθετα με τα άτομα με σύνδρομο Down, είχαν πιο πολύ δυσκολία με την σημασιολογική έννοια. Ευρήματα όπως αυτά έχουν οδηγήσει τους ερευνητές στο συμπέρασμα ότι ο αυτισμός μπορεί να είναι ένα παράδειγμα από σημασιολογική πραγματολογική διαταραχή. (Brook & Bowler, 1992).

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (54 από 61)

Σημασιολογία:

- Ωστόσο ,μελέτες για την σημασιολογικές δεξιότητες των ατόμων με αυτισμό δεν έχουν βρει πάντα ελλείμματα. Για παράδειγμα όταν ο Tafer-Flusberg (1985) εξέτασε απευθείας την ικανότητα των παιδιών με αυτισμό να ομαδοποιούν πληροφορίες από εννοιολογικές κατηγορίες, βρήκε ότι τα παιδιά με αυτισμό δεν διέφεραν από τα με μη ειδικές ανάγκες παιδιά στις ικανότητες κατηγοριοποιήσεις.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (55 από 61)

Σημασιολογία:

- Συμπέρανε ότι η άποψη του κόσμου που επικρατούσε για τα παιδιά με αυτισμό που η ίδια εξέτασε ήταν αρκετά παρόμοια με τα άλλα παιδιά της μελέτης. Παρόμοια , ο Eskes, Bryson και McCormick (1990) βρήκαν ότι παιδιά με αυτισμό μπορούσαν να κατανοήσουν συγκεκριμένες και αφηρημένες λέξεις (όπως ζωή και χρόνος).

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (56 από 61)

Σημασιολογία:

- Όπως τα παιδιά με φυσιολογική ανάπτυξη ελέγχουν της ταιριαστές ομάδες για της γλωσσικές ικανότητες. Έρευνες με υψηλής λειτουργικότητας παιδιά με αυτισμό έχουν δείξει ότι τα καταφέρνουν καλά στα τυποποιημένα τεστ λεξιλογίου, υποδηλώνοντας ότι αυτή είναι μια σχετική ισχύ για πολλά παιδιά με αυτισμό. (Kjelgaard & Tager-Flusberg, 2001)

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (57 από 61)

Πραγματολογία:

- Μια σειρά από ερευνητικά στοιχεία υποστηρίζουν τον ισχυρισμό ότι τα παιδιά με αυτισμό έχουν σημαντικά προβλήματα με την πραγματολογία. Οι Lovel, Landry, Hughes, Hall και McEnoy (1988) για παράδειγμα βρήκαν ότι τα παιδιά με αυτισμό δεν ανταποκρίνονταν στις προσπάθειες των γονιών τους να αρχίσουν την επικοινωνία.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (58 από 61)

Πραγματολογία:

- Οι ερευνητές έχουν βρει ελλείψεις στην πραγματολογική γλώσσα σε όλες σχεδόν της πτυχές που έχουν ερευνηθεί συμπεριλαμβανομένης της συμπεριφορές ομιλίας, ακοής, να χρησιμοποιεί 'ευγενική' συνομιλία, να φτιάχνει άσχετες δηλώσεις, να παραμένουν στο θέμα και να κάνουν περίεργα και ακατάλληλα σχόλια. (Tager-Flusberg, Paul & Lord, 2005).

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (59 από 61)

Πραγματολογία:

- Ο Wetherby (1986) αναφέρει μερικά κομμάτια από την τα ερευνητικά στοιχεία για να υποστηρίξει αυτό το συμπέρασμα. Για παράδειγμα σημειώνει ότι κάποια έρευνα υποδηλώνει ότι η επικοινωνιακή συμπεριφορά των παιδιών με αυτισμό ήταν μεγαλύτερη με τον δάσκαλο τους παρά με τους συμμαθητές.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (60 από 61)

Πραγματολογία:

- Παρόμοια, ο Bernard-Orpitz (1982) παρατήρησε ένα παιδί με αυτισμό που αλληλεπιδρούσε περισσότερο με την μητέρα του και με έναν κλινικό απ ότι έκανε με έναν άγνωστο ενήλικα. Ο Wetherby και Prutting (1984) βρήκαν ότι όταν και τα δυο λεκτικά και μη λεκτικά μέσα επικοινωνίας χρησιμοποιούνταν, τα άτομα με αυτισμό επικοινωνούσαν τόσο συχνά όσο και τα παιδιά χωρίς ειδικές ανάγκες που είχαν ταιριάξει σύμφωνα με τις γλωσσικές δεξιότητες, αν και χρησιμοποιούσαν λιγότερες επικοινωνιακές συμπεριφορές.

Λογοπαθολογική Εικόνα Αυτισμού (61 από 61)

Πραγματολογία:

- Η υπερβολική ομιλία από τα άτομα με σύνδρομο Asperger έχει αναφερθεί από αρκετούς ερευνητές και από επαγγελματίες. Αν και η μελέτη του Adams (2002) δεν βρήκε ότι οι περισσότεροι από τους εφήβους με σύνδρομο Asperger κυριαρχούσαν με ανάρμοστο τρόπο στην ομιλία, μια υποομάδα όντως ταίριαζε σε αυτό το μοτίβο. Η Landa (2000) συνόψισε της γλωσσικές και επικοινωνιακές δυσκολίες που σχετίζονται με τον αυτισμό.

ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

ανοιτά μαθήματα
opencourses

Αίτια Γλωσσικών Διαταραχών στις ΔΑΦ

Αίτια Γλωσσικών Διαταραχών στις ΔΑΦ (1 από 13)

Αλληλεπίδραση Γονιού - Παιδιού:

- Πρόσφατη έρευνα σχετικά με την αλληλεπίδραση μεταξύ των γονέων και των παιδιών τους με αυτισμό ισχυρίστηκε ότι οι ελλείψεις της αλληλεπίδρασης γονέα- παιδιού οφείλονται (ή τουλάχιστον συμβάλλουν) στα γλωσσικά ελλείμματα των παιδιών με αυτισμό (Godfard, Goldfard & Scholl, 1966).

Αίτια Γλωσσικών Διαταραχών στις ΔΑΦ (2 από 13)

Αλληλεπίδραση Γονιού - Παιδιού:

- Στις περισσότερες μελέτες, οι γονείς των παιδιών με αυτισμό έχουν βρεθεί να αλληλεπιδρούν με τα παιδιά τους όπως οι γονείς των παιδιών με άλλες αναπηρίες (Cantwell et al., 1977). Πράγματι, οι μοναδικές διαφορές τις οποίες ο Cantwell και οι συνεργάτες του βρήκαν ήταν ότι οι μητέρες των παιδιών με αυτισμό χρησιμοποιούσαν περισσότερο στοργικές παρατηρήσεις και περισσότερες επεξεργασίες από ότι έκαναν οι γονείς των παιδιών με δυσλεξία.

Αίτια Γλωσσικών Διαταραχών στις ΔΑΦ (3 από 13)

Αλληλεπίδραση Γονιού - Παιδιού:

- Από την άλλη μεριά, υπάρχει κάποια έρευνα βιβλιογραφίας που αναφέρει γλωσσικά προβλήματα στους γονείς των παιδιών με αυτισμό. Για παράδειγμα, οι Landa, Folstein και Isaacs (1991) βρήκαν ότι οι γονείς των παιδιών με αυτισμό παρήγαγαν μικρού μήκους προτάσεις επειδή και οι γονείς τους έκαναν το ίδιο.

Αίτια Γλωσσικών Διαταραχών στις ΔΑΦ (4 από 13)

Γνωστικές Διαταραχές:

- Αλλά σήμερα, οι ερευνητές πιστεύουν ότι τα περισσότερα παιδιά με αυτισμό έχουν χαμηλή, μετρούμενη νοημοσύνη. Η πλειοψηφία (πάνω από το 75% σε ορισμένες εκτιμήσεις) έχουν σκορ IQ στα όρια της νοητικής υστέρησης (<75). Αν και ίσως το 20 έως 25 % της βαθμολογίας είναι εντός των φυσιολογικών ορίων νοημοσύνης (75-120), η πλειοψηφία είναι μέσα σε ένα εύρος IQ περίπου 35 έως 70 (Prior & Werry, 1986).

Αίτια Γλωσσικών Διαταραχών στις ΔΑΦ (5 από 13)

Γνωστικές Διαταραχές:

- Για παράδειγμα, η μνήμη και τα προβλήματα διάκρισης που συχνά σχετίζονται με τον αυτισμό είναι πιθανό να οφείλεται στην βραδύτερη γνωστική ανάπτυξη των παιδιών με αυτισμό (Prior & Werry, 1986).
- Από την άλλη μεριά, υπάρχουν ορισμένες νοητικές διαταραχές που φαίνεται στα ειδικά χαρακτηριστικά του αυτισμού.

Αίτια Γλωσσικών Διαταραχών στις ΔΑΦ (6 από 13)

Γνωστικές Διαταραχές:

- Σε μια σειρά μελετών, Hermelin (1978) και οι Hermelin και O' Connor (1970) διαπίστωσαν ότι τα παιδιά με αυτισμό έχουν ιδιαίτερη δυσκολία στο να χρησιμοποιήσουν έννοιες για την επίλυση προβλημάτων και να οργανώνουν τις πληροφορίες που έχουν για τους κανόνες και την τάξη.

Αίτια Γλωσσικών Διαταραχών στις ΔΑΦ (7 από 13)

Γνωστικές Διαταραχές:

- Αυτός δεν είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος να σκέφτονται και να θυμούνται. Οι Ricks και Wing (1975) έρχονται σε ένα παρόμοιο συμπέρασμα στην περιγραφή των γλωσσικών δυσκολιών των παιδιών με αυτισμό. Η έρευνά τους, τους οδήγησε στο συμπέρασμα ότι τα παιδιά με αυτισμό έχουν ιδιαίτερη δυσκολία στη διαμόρφωση των κανόνων της γλώσσας.

Αίτια Γλωσσικών Διαταραχών στις ΔΑΦ (8 από 13)

Γνωστικές Διαταραχές:

- Ο Prizant (1983) πρότεινε ότι τα άτομα με αυτισμό μπορεί να έχουν ένα τρόπο επεξεργασίας Gestalt. Με άλλα λόγια, παίρνουν πληροφορίες σε μεγάλα κομμάτια, παραλείποντας την ανάλυση της πληροφορίας. Ως εκ τούτου, δεν αποκτούν τους κανόνες της γλώσσας. Ως απόδειξη, Prizant αναφέρει την ηχολαλία ως παράδειγμα την απομνημόνευση και την επανάληψη των ολόκληρων κομματιών.

Αίτια Γλωσσικών Διαταραχών στις ΔΑΦ (9 από 13)

Γνωστικές Διαταραχές:

- Οι Wetherby και Prutting (1984) ισχυρίστηκαν ότι άτομα με αυτισμό έχουν ασύγχρονη ανάπτυξη. Με άλλα λόγια, ο χρόνος ανάπτυξης τους δεν είναι φυσιολογικός. Ισχυρίζονται ότι τα άτομα με αυτισμό αποκτούν τις ίδιες ικανότητες όπως τα άλλα παιδιά, αλλά το κάνουν έξω από τη συνήθη σειρά. Ελλείψεις σε «εκτελεστικές λειτουργίες» έχουν επίσης προταθεί ως η αιτία της πληροφόρησης και στις δυσκολίες στην επεξεργασία που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αυτισμό.

Αίτια Γλωσσικών Διαταραχών στις ΔΑΦ (10 από 13)

Γνωστικές Διαταραχές:

- Εκτελεστικές λειτουργίες χρησιμεύουν για την κίνηση της συμπεριφοράς (ενώ αναστέλλει ανταγωνιστικά απαντήσεις), ρυθμίζουν την προσοχή, και βοηθούν στο χειρισμό των νοητικών αναπαραστάσεων (Mundey and Markus, 1977). Πολλά άτομα με αυτισμό έχουν δυσκολία να κάνουν τη σωστή επιλογή μεταξύ πολλών ανταγωνιστικών επιλογών και εστιάζοντας την προσοχή τους στο έργο.

Αίτια Γλωσσικών Διαταραχών στις ΔΑΦ (11 από 13)

Γνωστικές Διαταραχές:

- Ακόμα μια άλλη υπόθεση, που εξηγεί τις γνωστικές και γλωσσικές διαταραχές ισχυρίζεται ότι τα άτομα με αυτιστική έλλειψη της θεωρίας της μνήμης (Baron-Cohen, Leslie, & Frith, 1985). Η υπόθεση της θεωρίας της μνήμης αναφέρει ότι τα κανονικά αναπτυσσόμενα παιδιά έχουν μια κατανόηση των ψυχικών καταστάσεων σε άλλους.

Αίτια Γλωσσικών Διαταραχών στις ΔΑΦ (12 από 13)

Γνωστικές Διαταραχές:

- Μια σειρά από μελέτες έχουν δείξει ότι τα άτομα με αυτισμό έχουν δυσκολία με τη θεωρία των εννοιών του μυαλού (Baron-Cohen, 1997). Η δυσκολία στην κατανόηση της άποψης του άλλου θα μπορούσε σίγουρα να προκαλέσει σημαντικά προβλήματα στην επικοινωνία. Αλλά δεν είναι σαφές ότι, ακόμα και αν τα άτομα με αυτισμό έχουν δυσκολία με τη θεωρία των εννοιών του μυαλού, να αυτή είναι η αιτία των δυσκολιών επικοινωνίας σε αυτούς τους πληθυσμούς.

Αίτια Γλωσσικών Διαταραχών στις ΔΑΦ (13 από 13)

Νευρολογικά Αίτια:

- Χρησιμοποιώντας αυτή την τεχνική, οι ερευνητές διαπίστωσαν ότι τα άτομα με υψηλής-λειτουργικότητας αυτισμό παρουσιάζουν χαμηλότερη δραστηριότητα στις περιοχές του έργου του εγκεφάλου που συνήθως συνδέονται με την επεξεργασία της γραμματικής κατά την διάρκεια της διαδικασίας προτασης-κατανόησης (Just, Cherkassy, Keller, & Minshe, 2004).

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό (1 από 29)

Διακεκριμένες δοκιμασίες εκπαίδευσης

- Όπως σημειώνεται στο κεφάλαιο 8, οι συμπεριφορικές προσεγγίσεις ήταν αρκετά επιτυχής όσον αφορά την ενίσχυση της γλώσσας και της επικοινωνίας των παιδιών με σημαντικές γλωσσικές αναπηρίες. Ένας τύπος προγράμματος παρέμβασης με βάση την συμπεριφορά που έχουν χρησιμοποιηθεί εκτενώς με άτομα με διαταραχή του φάσματος του αυτισμού είναι γνωστό ως διακεκριμένες δοκιμασίες εκπαίδευσης (Lovaas et al., 1980).

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό (2 από 29)

Διακεκριμένες δοκιμασίες εκπαίδευσης

- Σύμφωνα με τον σγια να είναι αποτελεσματική, η εκπαίδευση αυτή πρέπει να συνεχιστεί 365 ημέρες το χρόνο, για 40 ή περισσότερες ώρες την εβδομάδα. Σε αρκετές μελέτες, ο Lovaas και οι συνεργάτες του έχουν τεκμηριώσει την επιτυχία που χρησιμοποιούν αυτόν τον τύπο προσέγγισης με παιδιά με αυτισμό.

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό (3 από 29)

Διακεκριμένες δοκιμασίες εκπαίδευσης

- Μια μελέτη παρακολούθησης αρκετά χρόνια αργότερα διαπίστωσε ότι οι διαφορές αυτές εξακολούθησαν να υφίστανται (McEachlin, Smith, & Lovaas, 1993). Οι Smith, Eikeseth, Klevstrand και Lovaas (1997) ανέφεραν ότι τα παιδιά προσχολικής ηλικίας με σοβαρή νοητική αναπηρία και αυτιστικά χαρακτηριστικά που έλαβαν εντατική συμπεριφορική θεραπεία πέτυχαν υψηλότερη βαθμολογία IQ και η ομιλία τους ήταν πιο εκφραστική από παρόμοια παιδιά που έλαβαν ελάχιστη θεραπεία.

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό (4 από 29)

Διακεκριμένες δοκιμασίες εκπαίδευσης

- Παρά την επιτυχία των ερευνών για τις συμπεριφορικές προσεγγίσεις παρέμβασης, όπως οι διακριτές δοκιμασίες, έχουν μερικές σημαντικές ερωτήσεις που τέθηκαν. Οι Heflin και Simpson (1998) σημειώστε τέσσερα μείζονα ζητήματα που έχουν τεθεί:

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό (5 από 29)

1. **Άξια αποτελέσματα.** Ο Lovaas ορισμένες φορές ισχυρίστηκε ότι η εντατική χρησιμοποίηση διακριτών δοκιμασιών οδηγεί πραγματικά τον αυτισμό σε "ανάκαμψη" μέχρι και στο μισό των ατόμων με τους οποίους χρησιμοποιείται. Ωστόσο έρευνες όπως των Gresham και MacMilan (1997) έχουν εκφράσει ορισμένες ανησυχίες σχετικά με το σχεδιασμό των ερευνών που έχει οδηγήσει σε άξιες επιτυχίες για τις διακριτές δοκιμασίες.

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό (6 από 29)

2. Αποκλειστικότητα. Οι Heflin και Simpson (1998) σημείωσαν ότι το επιχείρημα αυτό αγνοεί τα αποδεικτικά στοιχεία που έχουν άλλες επεμβατικές τεχνικές που έχουν βρεθεί να είναι εξίσου αποτελεσματικές ή πιο αποτελεσματικές από ό, τι οι διακριτές δοκιμασίες εκπαίδευσης στην αντιμετώπιση των κοινωνικών δεξιοτήτων, ρεαλιστικών ελλείψεων της γλώσσας και άλλα προβλήματα που συνήθως αντιμετωπίζουν τα άτομα με διαταραχή του φάσματος του αυτισμού.

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό (7 από 29)

- 3. Εκτεταμένη χρήση.** Τάσσεται υπέρ των διακριτών δοκιμασιών και ισχυρίζονται ότι, για να είναι αποτελεσματικό, το πρόγραμμα πρέπει να εφαρμοστεί για 40 ώρες την εβδομάδα κατά τη διάρκεια αρκετών ετών. Ωστόσο, δεν υπάρχει καμία εμπειρική απόδειξη ότι αυτό το επίπεδο της παρέμβασης είναι απαραίτητο για όλα τα παιδιά. Στην πραγματικότητα, η απαίτηση αυτή αγνοεί τις δυνάμεις και τις αδυναμίες του κάθε παιδιού οι οποίες μπορεί να έχουν αντίκτυπο στην αποτελεσματικότητα της παρέμβασης.

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό (8 από 29)

4. Προσωπικό. Οι υπέρμαχοι του προγράμματος υποστηρίζουν ότι δεν υπάρχει καμία ανάγκη για τους εκπαιδευτές να είναι πιστοποιημένα από εκπαιδευτικούς. Άλλοι υποστηρίζουν ότι οι μη πιστοποιημένοι εκπαιδευτές μπορεί να μην έχουν την ικανότητα να καθορίσουν το κατάλληλο πρόγραμμα παρέμβασης για κάθε παιδί και να προτείνουν εναλλακτικά προγράμματα για τα παιδιά που είτε δεν ανταποκρίνονται καλά στις διακριτές δοκιμασίες ή που θα μπορούσαν να ωφεληθούν από μια άλλη προσέγγιση.

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό (9 από 29)

- Επιπλέον, σημαντικές ανησυχίες περιστρέφονται γύρω από τις γενικεύσεις των λεκτικών συμπεριφορών με τις φυσικές, κοινωνικές καταστάσεις (Prizant & Rubin, 1999) και για την ένταση της διδασκαλίας. Παραμένει ασαφές ποια θα πρέπει να είναι βέλτιστη ποσότητα του χρόνου κατάρτισης. Πολλοί εκπαιδευτικοί και οι κλινικοί ιατροί έχουν εκφράσει ανησυχίες σχετικά με την πρακτικότητα των οδηγιών που έχει παραδοθεί σε ένα τέτοιο εντατικό πρόγραμμα.

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό (10 από 29)

Picture Exchange Communication System (PECS)

- Το Picture Exchange Communication System (PECS) (Bondy & Frost, 1994) χρησιμοποιεί εικόνες ως μέσο προώθησης της ουσιαστικής επικοινωνιακής ανταλλαγής. Αρχικά αναπτύχθηκε για τα άτομα με αυτισμό, το πρόγραμμα όμως έχει χρησιμοποιηθεί επιτυχώς με μαθητές με ποικίλες σημαντικές αναπηρίες.

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό (11 από 29)

Picture Exchange Communication System (PECS)

- Οι Bondy και Frost (1994) αναφέρουν ότι 66 παιδιά χωρίς λειτουργική επικοινωνιακή ομιλία τα οποία διδάχτηκαν να χρησιμοποιούν το PECS, το 76% είτε έχουν αναπτύξει την ομιλία ως μέσο επικοινωνίας τους ή χρησιμοποιούν συνδυασμό του λόγου του συστήματος των εικόνων. Επιπλέον, οι ίδιοι συγγραφείς αναφέρουν σημαντικές βελτιώσεις στη συμπεριφορά των παιδιών τα οποία χρησιμοποιούν το πρόγραμμα PECS.

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό (12 από 29)

Picture Exchange Communication System (PECS)

- Οι Ganz και Simpson (2004) εξέτασαν τη χρήση του προγράμματος PECS με τρία νέα παιδιά με αναπτυξιακές αναπηρίες οι οποίοι θεωρήθηκαν ύποπτοι να έχουν αυτισμό.
- Οι Yoder και Stone (2006) συγκρίνουν το πρόγραμμα PECS με μια νατουραλιστική προσέγγιση που βασίζεται στο περιβάλλον και ονομάζεται Responsive Education and Prelinguistic Milieu Teaching (RPMT : Yoder & Warren, 2002).

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό (13 από 29)

Μοντέλο βασικής απόκρισης

- Στην προσέγγιση του Lovaas, η βασική απόκριση είναι βασισμένη στις αρχές της εφαρμοσμένης ανάλυσης της συμπεριφοράς. Ωστόσο, αυτή η εκπαιδευτική προσέγγιση διαφέρει σε πολλά σημεία από τη συνήθη μεθοδολογία που εφαρμόστηκε ανάλυση της συμπεριφοράς, όπως :

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό (14 από 29)

Μοντέλο βασικής απόκρισης

- Ρύθμιση παρέμβασης. Η Παρέμβαση παρέχεται στην πιο περιεκτική ρύθμιση που είναι δυνατόν, κατά προτίμηση σε ένα πλαίσιο που περιλαμβάνει τυπικά αναπτυσσόμενα παιδιά.
- Ποσό της παρέμβασης. Ο στόχος είναι να παρέχει την πιο αποτελεσματική παρέμβαση σε ένα σχετικά μικρό αριθμό ωρών. Τα παιδιά δεν αφαιρεθεί από το φυσικό τους περιβάλλον για την εξάσκηση της παρέμβασης. (Koegel, Koegel, Harrower, & Carter, 1999).

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό (15 από 29)

Μοντέλο βασικής απόκρισης

- Μέσα παρέμβασης. Η παρέμβαση παρέχεται από έναν αριθμό ατόμων, συμπεριλαμβανομένων των μελών της οικογένειας τους.
- Στόχος συμπεριφοράς. Αυτά είναι εξατομικευμένα για κάθε παιδί και να αλλάζουν με την πάροδο του χρόνου (Koegel, Koegel, Harrower, & Carter, 1999).

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό (16 από 29)

Μοντέλο βασικής απόκρισης

- Αυτό περιλαμβάνει αποκρίσεις με πολλαπλά στοιχεία, τα κίνητρα για να ξεκινήσει και να ανταποκριθεί κατάλληλα και να γίνει αυτορρύθμιση της συμπεριφοράς. Ο Koegel και οι συνεργάτες του (1999) προτείνουν τις ακόλουθες τεχνικές οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να ενισχυθεί η αλληλεπίδραση στη γλώσσα των ατόμων με διαταραχές του φάσματος του αυτισμού:

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό (17 από 29)

Μοντέλο βασικής απόκρισης

- Επιλογές παιδιού. Τα υλικά που το παιδί προτιμά πρέπει να χρησιμοποιείται κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας.
- Προσπάθεια να μάθει καινούριες συμπεριφορές με βάση παλιές συμπεριφορές. Αυτό οδηγεί σε μεγαλύτερο βαθμό επιτυχίας και αυξάνει τα κίνητρα του παιδιού για να απαντήσει.

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό (18 από 29)

Picture Exchange Communication System (PECS)

- Ενισχύοντας τις προσπάθειες του παιδιού. Ένα απλό κριτήριο για τη σωστή απόκριση είναι προτιμότερο από μια πιο στενή έννοια του στόχου.
- Φυσικές ενισχύσεις. Μία φυσική ενίσχυση είναι κάτι που έχει άμεση σχέση με την εργασία. Για παράδειγμα, διδάσκοντας ένα παιδί για να ανοίξει το καπάκι του δοχείου, η φυσική ενίσχυση θα μπορούσε να είναι ένα αυτοκόλλητο μέσα στο δοχείο.

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό (19 από 29)

Μοντέλο βασικής απόκρισης

- Αργότερα, το παιδί διδάσκεται άλλες ερωτήσεις για να προβεί σε άλλες λεκτικές μυήσεις. Στο πλαίσιο μιας προκαταρκτικής έρευνας, με τέσσερα παιδιά με αυτισμό, οι Koegel, Koegel, Shoshan και McNerney (1999) διαπίστωσαν ότι η βασική εκπαίδευση για την αντιμετώπιση διεξάγεται για περισσότερα από δύο χρόνια και αυξήθηκε σημαντικά ο αριθμός των πρωτοβουλιών, καθώς και η συνολική ρεαλιστική γλώσσα αυτών των παιδιών.

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό (20 από 29)

Μοντέλο DIR

- Σύμφωνα με τους Greenspan και Wieder (1999), ο κύριος στόχος του DIR είναι "να επιτραπεί στα παιδιά να σχηματίσουν μια αίσθηση του εαυτού τους, όπως εκ προθέσεως, να γίνουν διαδραστικά άτομα, να αναπτύξουν τις γνωστικές, γλωσσικές και κοινωνικές ικανότητες από αυτή τη βασική έννοια της πρόθεσης και να αναπτύξουν δυνατότητες μέσα από τις έξι «λειτουργικές αισθήσεις» (σελ. 151).

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό (21 από 29)

Μοντέλο DIR

- Κατά την εξέταση των φακέλων για περίπου 200 παιδιών που έχουν εκτεθεί στο μοντέλο παρέμβασης DIR για τουλάχιστον δυο χρόνια, οι Greenspan και Wieder (1999) υποστηρίζουν ότι πάνω από το 50% των παιδιών προχώρησε σε ένα επίπεδο στο οποίο έμαθαν να είναι ζεστοί, συναισθηματικά εκφραστικοί, ευέλικτα παιδιά με ηλικία κατάλληλη για τις ακαδημαϊκές δυνατότητες.

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό (22 από 29)

Νοηματική Γλώσσα

- Μελέτες για τη χρησιμότητα της εκπαίδευσης της νοηματικής γλώσσας σε τα παιδιά με αυτισμό έχουν δείξει ότι μπορεί να είναι ένας χρήσιμος τρόπος για να ενισχύσουν τις γλωσσικές και επικοινωνιακές δεξιότητες τους (Yoder & Layton, 1998, Goldstein, 2002). Η χρήση της νοηματικής ή ολικής επικοινωνίας γενικά οδηγεί σε πιο γρήγορη εκμάθηση του λεξιλογίου παρά η λογοθεραπεία.

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό (23 από 29)

Νοηματική Γλώσσα

- Ακόμη πιο ενθαρρυντικές είναι οι εκθέσεις που αναφέρουν ότι η ομιλούμενη γλώσσα μπορεί να αυξηθεί μετά την εκπαίδευση της νοηματικής γλώσσας (Layton & Baker, 1981). Επιπλέον, ορισμένες μελέτες έχουν αναφέρει ότι οι βελτιώσεις στις κοινωνικές δεξιότητες και τις δεξιότητες αυτοφροντίδας προέκυψαν από την εισαγωγή της εκπαίδευσης της νοηματικής γλώσσας (Konstantareas, Webster & Ockman, 1979).

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό (24 από 29)

Πρόγραμμα SCERTS

- Ο Prizant et al., (2003) ανέπτυξαν ένα πρόγραμμα γλωσσικής παρέμβασης για άτομα με διαταραχές του φάσματος του αυτισμού που το ονόμασαν Social Communication Emotional Regulation and Transaction Support (SCERTS). Αυτό το πρόγραμμα χρησιμοποιεί αποτελεσματικές διαδικασίες γλωσσικής παρέμβασης και από τις δύο πιο δομημένες προσεγγίσεις και τα προγράμματα που διδάσκουν τις γλωσσικές δεξιότητες σε φυσικό περιβάλλον.

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό (25 από 29)

Ακουστική Εκπαίδευση

- Ο Guy Berard, ένας Γάλλος γιατρός ανέπτυξε μια τεχνική γνωστή ως auditory integration training (AIT), η οποία ισχυρίζεται ότι μπορεί να κάνει μια σημαντική βελτίωση στη γλώσσα και την επικοινωνία των ατόμων με αυτισμό. Το πρόγραμμα ακουστικής εκπαίδευσης συνεπάγεται 10 ώρες ακρόασης διαμορφωμένης ηλεκτρονικά μουσικής για περίοδο 10 ημερών, χρησιμοποιώντας μια ποικιλία μουσικής (ροκ, ποπ, ρέγκε), με υψηλές και χαμηλές συχνότητες του ήχου σε μια σχεδόν τυχαία βάση.

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό (26 από 29)

Ακουστική Εκπαίδευση

- Οι Rimland and Edelson (1992) βρήκαν ότι η εκπαίδευση της ακουστικής ολοκλήρωσης βελτίωσε τη συμπεριφορά και μείωσε τα ακουστικά προβλήματα από τα οκτώ παιδιά με αυτισμό σε σύγκριση με εννέα που δεν έλαβαν την εκπαίδευση. Ωστόσο, άλλοι ερευνητές (Bettison, 1996, Mudford et al., 2000) απέτυχαν να βρουν κάποιο αποτέλεσμα για την εκπαίδευση ακουστικής ολοκλήρωσης σε παιδιά με αυτισμό ή με σύνδρομο Asperger.

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό (27 από 29)

Διευκόλυνση Επικοινωνίας

- Από την αρχή, η τεχνική αυτή προκάλεσε τόσο μεγάλο ενθουσιασμό και βαθύ σκεπτικισμό. Πολλοί θεαματικοί και αμφιλεγόμενοι ισχυρισμοί διατυπώθηκαν για την διευκόλυνση της επικοινωνίας. Για παράδειγμα, σε μια μελέτη (Biklen & Schubert, 1991), αναφέρθηκε ότι μετά την εφαρμογή της διευκόλυνσης της επικοινωνίας 20 από τους 21 ανθρώπους ήταν σε θέση να πληκτρολογήσουν λέξεις.

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό (28 από 29)

Διευκόλυνση Επικοινωνίας

- Οι περισσότερες από τις μελέτες έχουν δείξει ότι υπό κλινικές συνθήκες, όταν ο μεσολαβητής ήταν "στα τυφλά" στο σημείο ερέθισμα, το άτομο δεν ήταν σε θέση να παράγει ανεξάρτητη επικοινωνία (Wheeler, Jacobson, Paglieri & Schwartz, 1993; Eberlin, McConnachie, Ibel & Volp, 1993; Regal, Rooney & Wandas, 1994). Αντ 'αυτού, η επικοινωνία φάνηκε να επηρεάζεται, ακόμα και όταν καθοδηγείται, από τον μεσολαβητή.

Παρεμβάσεις στον Αυτισμό (29 από 29)

Διευκόλυνση Επικοινωνίας

- Λόγω των ανησυχιών σχετικά με τους ισχυρισμούς για την υποβοηθούμενη επικοινωνία, το American Speech Language Hearing Association (ASHA) (1994) εξέδωσε μια θέση που σχετίζεται με την διευκόλυνση την επικοινωνία που προειδοποίησε κατά της χρήσης αυτής της τεχνικής.

Βιβλιογραφία (1 από 9)

- Adams, C., Green, J., Gilchrist, A., & Cox, A. (2002). Conversational behaviour of children with Asperger syndrome and conduct disorder. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 43(5), 679-690.
- American Speech-Language-Hearing Association. (1994). Position Statement on Facilitated Communication.
- Baltaxe, C. A., & Simmons, J. Q. (1975). Language in childhood psychosis: A review. *Journal of Speech and Hearing Disorders*, 40(4), 439-458.
- Baron-Cohen, S. (1997). *Mindblindness: An essay on autism and theory of mind*. MIT press.
- Baron-Cohen, S., Leslie, A. M., & Frith, U. (1985). Does the autistic child have a “theory of mind”? *Cognition*, 21(1), 37-46.
- Bartolucci, G., Pierce, S. J., & Streiner, D. (1980). Cross-sectional studies of grammatical morphemes in autistic and mentally retarded children. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 10(1), 39-50.
- Bernard-Opitz, V. (1982). Pragmatic analysis of the communicative behavior of an autistic child. *Journal of Speech and Hearing Disorders*, 47(1), 99-109.
- Bettelheim, B. (1967). *Empty fortress*. Simon and Schuster.
- Bettison, S. (1996). The long-term effects of auditory training on children with autism. *Journal of autism and developmental disorders*, 26(3), 361-374.
- Biklen, D., & Schubert, A. (1991). New Words The Communication of Students with Autism. *Remedial and Special Education*, 12(6), 46-57.

Βιβλιογραφία (2 από 9)

- Bondy, A. S., & Frost, L. A. (1994). The picture exchange communication system. Focus on Autism and Other Developmental Disabilities, 9(3), 1-19.
- Brook, S. L., & Bowler, D. M. (1992). Autism by another name? Semantic and pragmatic impairments in children. Journal of Autism and Developmental Disorders, 22(1), 61-81.
- Cantweil, D., Baker, L., & Rutter, M. (1978). A comparative study of infantile autism and specific developmental receptive language disorder—IV. Analysis of syntax and language function. Journal of Child Psychology and Psychiatry, 19(4), 351-362.
- Cantwell, D. P., Baker, L., & Rutter, M. (1977). Families of autistic and dysphasic children II. Mothers' speech to the children. Journal of Autism and Childhood Schizophrenia, 7(4), 313-327.
- Eberlin, M., McConnachie, G., Ibel, S., & Volpe, L. (1993). Facilitated communication: A failure to replicate the phenomenon. Journal of autism and developmental disorders, 23(3), 507-530.
- Eskes, G. A., Bryson, S. E., & McCormick, T. A. (1990). Comprehension of concrete and abstract words in autistic children. Journal of Autism and Developmental Disorders, 20(1), 61-73.
- Fein, D., Pennington, B., Markowitz, P., Braverman, M., & Waterhouse, L. (1986). Toward a neuropsychological model of infantile autism: are the social deficits primary?. Journal of the American Academy of Child Psychiatry, 25(2), 198-212.

Βιβλιογραφία (3 από 9)

- Folstein, S. E., & Rosen-Sheidley, B. (2001). Genetics of autism: complex aetiology for a heterogeneous disorder. *Nature Reviews Genetics*, 2(12), 943-955.
- Ganz, J. B., & Simpson, R. L. (2004). Effects on communicative requesting and speech development of the Picture Exchange Communication System in children with characteristics of autism. *Journal of autism and developmental disorders*, 34(4), 395-409.
- Goldstein, H. (2002). Communication intervention for children with autism: A review of treatment efficacy. *Journal of autism and Developmental Disorders*, 32(5), 373-396.
- Greenspan, S. I., & Wieder, S. (1999). A functional developmental approach to autism spectrum disorders. *Research and Practice for Persons with Severe Disabilities*, 24(3), 147-161.
- Gresham, F. M., & MacMillan, D. L. (1997). Autistic recovery? An analysis and critique of the empirical evidence on the early intervention project. *Behavioral Disorders*, 185-201.
- Heflin, L. J., & Simpson, R. L. (1998). Interventions for children and youth with autism prudent choices in a world of exaggerated claims and empty promises. Part I: Intervention and treatment option review. *Focus on Autism and Other Developmental Disabilities*, 13(4), 194-211.
- Hermelin, B. (1978). Images and language. In M. Rutter & E. Schopler (Eds.), *Autism: A reappraisal of concepts and treatment* (pp. 141-154). New York: Plenum Press
- Hermelin, B., & O'connor, N. (1970). *Psychological experiments with autistic children*. London: Pergamon Press

Βιβλιογραφία (4 από 9)

- Howlin, P. (1982). Echolalic and spontaneous phrase speech in autistic children. *Journal of child psychology and psychiatry*, 23(3), 281-293.
- Howlin, P. (2003). Outcome in high-functioning adults with autism with and without early language delays: implications for the differentiation between autism and Asperger syndrome. *Journal of Autism and Developmental disorders*, 33(1), 3-13.
- Just, M. A., Cherkassky, V. L., Keller, T. A., & Minshew, N. J. (2004). Cortical activation and synchronization during sentence comprehension in high-functioning autism: evidence of underconnectivity. *Brain*, 127(8), 1811-1821.
- Kanner, L. (1943). Autistic disturbances of affective contact (pp. 217-250). *Nervus Cild*, 2, 217-250.
- Kasari, C., Freeman, S. F., & Paparella, T. (2000). Early intervention in autism: Joint attention and symbolic play. *International review of research in mental retardation*, 23, 207-237.
- Koegel, L. K., Koegel, R. L., Harrower, J. K., & Carter, C. M. (1999). Pivotal response intervention I: Overview of approach. *Research and Practice for Persons with Severe Disabilities*, 24(3), 174-185.
- Koegel, L. K., Koegel, R. L., Shoshan, Y., & McNeerney, E. (1999). Pivotal response intervention II: Preliminary long-term outcome data. *Research and Practice for Persons with Severe Disabilities*, 24(3), 186-198.
- Konstantareas, M., Webster, C. D., & Oxman, J. (1979). Manual language acquisition and its influence on other areas of functioning in four autistic and autistic-like children. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 20(4), 337-350.

Βιβλιογραφία (5 από 9)

- Landa, R. (2000). Social language use in Asperger syndrome and high-functioning autism. In A. Klim, F. Volkmar, & S. Sparrow (Eds.), *Asperger syndrome* (pp. 125-155). New York: Guilford Press.
- Landa, R., Folstein, S., & Isaacs, C. (1991). Spontaneous narrative-discourse performance of parents of autistic individuals. *Journal of Speech and Hearing Research*, 34, 1339-1345.
- Landa, R. J., & Goldberg, M. C. (2005). Language, social, and executive functions in high functioning autism: A continuum of performance. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 35, 557-573.
- Layton, T., & Baker, P. (1981). Description of semantic- syntactic relations in an autistic child. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 11, 385-399.
- Lee, A., Hobson, R. P., & Chiat, S. (1994). I, you, me, and autism: An experimental study. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 24, 155-176.
- Lord, C., & Risi, S. (2000). Diagnosis of autism spectrum disorders in young children. In A. Wetherby & B. Prizant (Eds.), *Autism spectrum disorders: A transactional developmental perspective* (pp. 11-30). Baltimore: Brookes.
- Lovaas, O. (1987). Behavioral treatment and normal educational and intellectual functioning in young autistic children. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 55, 3-9.
- Lovaas, O., Ackerman, A., Alexander, D., Firestone, P., Perkins, J., & Young, D. (1980). *Teaching developmentally disabled children: The me book*. Austin, TX: Pro-Ed.

Βιβλιογραφία (6 από 9)

- McEachin, J., Smith, T., & Lovaas, O. (1993). Long-term outcome for children with autism who received, early intensive behavioral treatment. *American Journal on Mental Retardation*, 97, 359-372.
- Mudford, O. C., Cross, B. A., Breen, S., Cullen, C, Reeves, D., Gould, J., & Douglas, J. (2000). Auditory integration training for children with autism: No behavioral benefits detected *American Journal on Mental Retardation*, 105, 118-129.
- Oshima-Takane, Y., & Benaroya, S. (1989). An alternative view of pronomial errors in autistic children. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 19, 73-85.
- Osterling, J., & Dawson, G. (1994). Early recognition of children with autism: A study of first birthday home videotapes. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 24, 247-258.
- Piven, J., Nehme, E., Simon, J., Barta, P., Pearlson, G., & Folstein, S. (1992). Magnetic resonance imaging in autism: Measurement of the cerebellum, pons, and fourth ventricle. *Biological Psychiatry*, 31, 491-504.
- Prior, M., & Werry, J. (1986). Autism, schizophrenia, and allied disorders. In H. Quay & J. Werry (Eds.), *Psychopathological disorders of childhood* (pp. 156-210). New York: Wiley.
- Prizant, B. (1983). Language acquisition and communicative behavior in autism: Toward an understanding of the “whole” of it. *Journal of Speech and Hearing Disorders*, 48, 296-307.
- Prizant, B., & Duchan, J. (1981). The functions of immediate echolalia in autistic children. *Journal of Speech and Hearing Disorders*, 46, 241-249.

Βιβλιογραφία (7 από 9)

- Prizant, B., & Rubin, E. (1999). Contemporary issues in interventions for autism spectrum disorders: A commentary. *Journal of the Association for Persons with Severe Handicaps*, 24, 199-208.
- Prizant, B. M. & Wetherby, A. M. (2005). Critical issues in enhancing communication abilities for persons with autism spectrum disorders. In F. R. Volkmar, R. Paul, A. Klin, & D. Cohen (Eds.), *Handbook of autism and pervasive developmental disorders* (pp. 925-945). Hoboken, NJ: Wiley.
- Prizant, B. M., Wetherby, A. M., Rubin, E., & Laurent, A. C. (2003). The SCERTS model: A transactional, family-centered approach to enhancing communication and socioemotional abilities of children with autism spectrum disorder. *Infants and Young Children*, 16, 296-316.
- Regal, R., Rooney, J., & Wandas, T. (1994). Facilitated communication: An experimental evaluation. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 24, 345-355.
- Ricks, D., & Wing, L. (1975). Language, communication, and the use of symbols in normal and autistic children. *Journal of Autism and Childhood Schizophrenia*, 5, 191-221.
- Rimland, B., & Edelson, S. (1992, June). Auditory integration training in autism: A pilot study. *Autism Research Institute Publication* 112.
- Rutter, M. (1978). Language disorder and infantile autism. In M. Rutter & E. Schopler (Eds.), *Autism: A reappraisal of concepts and treatment* (pp. 85-104). New York: Plenum.
- Rutter, M., & Schopler, E. (1987). Autism and pervasive developmental disorders: Concepts and diagnostic issues. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 17, 159-186.

Βιβλιογραφία (8 από 9)

- Schreibman, L., & Carr, E. (1978). Elimination of echolalic responding to questions through training of a generalized verbal response. *Journal of Applied Behavior Analysis*, 11, 453-464.
- Shriberg, L. D., Paul, R., Jane, L., McSweeney, J. L., Klin, A., Cohen, D. J., & Volkmar, F. R. (2001). Speech and prosody characteristics of adolescents and adults with high-functioning autism and Asperger syndrome. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 44, 1097-1115.
- Smith, T., Eikeseth, S., Klevstrand, M., & Lovaas, O. (1997). Intensive behavioral treatment for preschoolers with severe mental retardation and pervasive developmental disorder. *American Journal on Mental Retardation*, 102, 238-249.
- Tager-Flusberg, H. (1981). On the nature of linguistic functioning in early infantile autism. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 11, 45-56.
- Tager-Flusberg, H. (1985). Basic level and superordinate level categorization by autistic, mentally retarded, and normal children. *Journal of Experimental Child Psychology*, 40, 450-469.
- Tager-Flusberg, H., Calkins, S., Nolin, T., Baumberger, T., Anderson, M., & Chadwick-Dias, A. (1990). A longitudinal study of language acquisition in autistic and Down syndrome children. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 20, 1-21.
- Tager-Flusberg, H., Paul, R., & Lord, C. (2005). Language and communication in autism. In F. R. Volkmar, R. Paul, A. Klin, & D. Cohen (Eds.), *Handbook of autism and pervasive developmental disorders* (pp. 335-364). Hoboken, NJ: Wiley.

Βιβλιογραφία (9 από 9)

- Wetherby, A. (1986). Ontogeny of communicative functions in autism. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 16, 295-316.
- Wetherby, A., & Prutting, C. (1984). Profiles of communicative and cognitive-social abilities in autistic children. *Journal of Speech and Hearing Research*, 27, 364-377.
- Wetherby, A. M., Prizant, B. M., & Schuler, A. L. (2000). Understanding the nature of communication and language impairments. In A. M. Wetherby & B. M. Prizant (Eds.), *Autism spectrum disorders: A transactional developmental perspective* (pp. 10-142). Baltimore: Brookes.
- Wheeler, D., Jacobson, J., Paglieri, R., & Schwartz, A. (1993). An experimental assessment of facilitated communication. *Mental Retardation*, 31, 49-60.
- Yoder, P. J., & Layton, T. L. (1988). Speech following sign language training in autistic children with minimal verbal language. *Journal of Autism & Developmental Disorders*, 18, 217-230.
- Yoder, P. J., & Stone, W. L. (2006). A randomized comparison of the effect of two prelinguistic communication interventions on the acquisition of spoken communication in preschoolers with ASD. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 49, 698-711.
- Yoder, P. J., & Warren, S. F. (2002). Effects of prelinguistic milieu teaching and parent responsivity education on dyads involving children with intellectual disabilities. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 45, 1158-1174.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Τεχνολογικό Ίδρυμα Ηπείρου. Ευγενία Τόκη.
Αναπτυξιακές Γλωσσικές Διαταραχές.

Έκδοση: 1.0 Ιωάννινα, 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή
διεύθυνση: <http://eclass.teiep.gr/courses/LOGO132/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά Δημιουργού-Μη Εμπορική Χρήση-Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 Διεθνές [1] ή μεταγενέστερη. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, Διαγράμματα κλπ., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.el>

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Ταφιάδης Διονύσιος
Ιωάννινα, 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη Δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Τέλος Ενότητας

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης